

PROGRAMOMRÅDE FOR DESIGN OG TEKSTIL LÆREPLAN I FELLES PROGRAMFAG VG2

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 11. januar 2007 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 1. august 2007.

Formål

Tekstilhåndverksfagene representerer viktige og nødvendige produkter for mennesker og deres omgivelser. Tekstilhåndverkere arbeider i yrker som spenner fra bekledning og søm til salmaker og møbeltapetsering, fra rene håndverksbedrifter til industri. Programområde for design og tekstil skal bidra til å dekke samfunnets behov for kompetanse og produkter innen klær, sko, kostymer, møbler, interiør- og salmakerprodukter. Programfagene skal bidra til utvikling og videreføring av tekstilhåndverkstradisjoner.

Opplæringen skal bidra til utvikling av faglig kompetanse og håndverksferdigheter innen tekstilfag. Programfagene skal bidra til å utvikle forståelse for forholdet mellom form og funksjonalitet og mellom marked, moter, trender og produksjon av tekstilprodukter. Opplæringen skal bidra til kompetanse og erfaring fra arbeid med materialer, teknikker, verktøy og maskiner på fagområdet. Opplæringen skal bidra til å utvikle evne til kreativ formgivning og praktisk problemløsning.

I opplæringen skal det legges vekt på praktisk arbeid ved framstilling av tekstilvarer. Programfagene skal bidra til å utvikle kompetanse i formgivning.

Struktur

Programområde for design og tekstil består av to programfag. Programfagene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over programfagene:

Årstrinn	Programfag	
Vg2	Produksjon og materialer	Design og produktutvikling

Beskrivelse av programfagene

Produksjon og materialer

Programfaget handler om praktisk arbeid med ulike tradisjonelle og moderne håndverksteknikker. Dette omfatter ulike typer søm, konstruksjon og utarbeidelse av mønster og maler. Programfaget dreier seg om bruk av ulike tekstile materialer, maskiner, redskaper og utstyr for måling og tilpasning. Programfaget omfatter tilrettelegging, planlegging, gjennomføring, vurdering og kvalitetssikring av eget arbeid.

Design og produktutvikling

Programfaget omfatter arbeid med design, produktutvikling, dokumentasjon og presentasjon av tekstilfaglige produkter og tjenester. Kreativitet og arbeid med form, farge og funksjon inngår i programfaget. Programfaget omfatter kommunikasjon med kunder og samarbeidspartnere. Bruk av

digitale verktøy og ulike metoder for visualisering, presentasjon og dokumentasjon av idé, produkt, tjeneste og prosess inngår også i programfaget.

Timetall

Timetall er oppgitt i 60-minutters enheter:

Vg2

Produksjon og materialer	337 årstimer
Design og produktutvikling	140 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I design og tekstil forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg skriftlig og muntlig i design og tekstil innebærer å forstå og bruke fagspråk og uttrykke seg visuelt og verbalt om arbeidsprosesser, produkter og tjenester. Det innebærer å kommunisere med andre og dokumentere eget arbeid.

Å kunne lese i design og tekstil innebærer å forstå og anvende informasjon knyttet til programfagene. Det innebærer å tolke skriftlig og visuelt språk slik det framkommer i faglitteratur, arbeidstegninger og beskrivelser med tegn og symboler.

Å kunne regne i design og tekstil innebærer å konstruere mønster og beregne produktets nøyaktighet og egenskaper. Det innebærer også grunnleggende beregning av materialforbruk og kalkyle.

Å kunne bruke digitale verktøy i design og tekstil innebærer å bruke digital teknologi i arbeid med produkter, prosesser, kvalitetssikring og læring. Det innebærer innhenting og formidling av informasjon, eksperimentering med form, farge og komposisjon og presentasjon av eget arbeid og kompetanse.

Kompetansemål

Etter Vg2

Produksjon og materialer

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beskrive egenskaper ved og bruksområder for ulike materialer
- utnytte ulike materialer og tilbehør på en hensiktsmessig og økonomisk måte
- ta aktuelle mål, bruke måltabeller, tilpasse og justere
- konstruere og utarbeide mønster og lage maler
- bruke grunnleggende teknikker innen fagområdet
- utføre håndsøm, maskinsøm og andre relevante sammenføringsteknikker på ulike materialer
- utføre enkel kostnadsberegning for produkter og tjenester
- kommunisere med kunder, brukere og andre om design, materialer og produkter
- holde orden på arbeidsplassen og utføre nødvendig vedlikehold av utstyr, verktøy og maskiner i tråd med aktuelt regelverk
- utføre grunnleggende håndverksarbeid i tråd med normer, kvalitetskriterier og forskrifter om helse, miljø og sikkerhet
- bruke relevante faguttrykk og -begreper i kommunikasjon med kunder, brukere og andre

Utdanningsprogram for design og håndverk

- bruke digitale verktøy og annen relevant teknologi i arbeidsprosesser
- dokumentere, presentere og evaluere eget arbeid

Design og produktutvikling

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utvikle og begrunne ideer til produkter og tekstilfaglige tjenester
- lage arbeidsplaner og planlegge arbeidsprosesser
- bruke tegneteknikker og lage skisser og annen visuell dokumentasjon
- lage arbeidstegninger
- eksperimentere med teknikker, materialer og verktøy
- analysere og visualisere form, farge, materialer og teknikker på tekstilprodukter
- undersøke og dokumentere behov for tekstilfaglige produkter og tjenester i markedet
- kommunisere med kunder, brukere og andre i arbeid med design og produktutvikling
- presentere egne produkter og tjenester ved hjelp av digitale verktøy og andre hjelpemidler
- gjøre rede for tradisjoner og særpreg i aktuelle design- og tekstilfag
- dokumentere og evaluere eget arbeid
- sette eget arbeid i tekstilfaglig perspektiv

Vurdering

Vg2 Design og tekstil

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Programfag	Ordning
Produksjon og materialer Design og produktutvikling	Eleven skal ha en standpunktkarakter i hvert av programfagene.

Eksamen for elever

Programfag	Ordning
Produksjon og materialer Design og produktutvikling	Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Produksjon og materialer Design og produktutvikling	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i hvert av programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.